

FIȘA NR.1

Se dă textul:

“ – Da ce stai așa pe gânduri, luminate crăișor? zise baba. Alungă mâhnirea din inima ta, căci norocul îți râde din toate părțile și nu ai de ce să fii supărat! Ia mai bine miluiește baba cu ceva!

- Ia lasă-mă-ncolo, mătușă, nu mă supăra, zise fiul craiului. Acum am altele pe capul meu.

(Ion Creangă, “Povestea lui Harap-Alb”)

Baba îl întreabă pe crăișor de ce stă așa de supărat și îl îndemnă să alunge mâhnirea din inima lui, căci norocul îi râde din toate părțile și nu are de ce să fie supărat. Apoi, baba îi cere s-o miluiască cu ceva.

Feciorul, supărat, îi cere babei să-l lase în pace pentru că are altele pe capul său.

VORBIREA DIRECTĂ

- ⇒ reprezintă reproducerea întocmai a spuselor cuiva;
- ⇒ în prim-plan este vorbitorul;
- ⇒ Înaintea textului reprodus se utilizează linia de dialog;
- ⇒ Predomină propozițiile interogative și exclamative;
- ⇒ Verbele sunt, în general, la persoana I și a II-a;
- ⇒ Se folosesc verbe la modul imperativ;
- ⇒ Apar și verbe de declarație; *a zice, a spune etc*;
- ⇒ După aceste verbe se folosesc două puncte (:) ;
- ⇒ Se folosesc substantive în cazul vocativ ;

VORBIREA INDIRECTĂ

- ⇒ reprezintă reproducerea sub forma povestirii a spuselor cuiva;
- ⇒ dispare linia de dialog;
- ⇒ un se folosesc semnul întrebării și semnul exclamației, acestea fiind înlocuite cu verbe precum: *întreabă, se miră etc.*
- ⇒ se folosesc numai propoziții enunțiative;
- ⇒ verbele trec de la persoana I și a II-a, la persoana a III-a;
- ⇒ Verbele la modul imperativ trec la modul conjunctiv;
- ⇒ Se folosesc verbe de declarație (*zice, spune*) urmate de cuvinte precum: *că, să, casă, dacă, unde etc.*

FIȘĂ DE LUCRU (2)

<p>Transformați în vorbire indirectă dialogul din textul următor:</p> <p><i>“- De vânzare-ți e găinușa ceea ... măi băiete?</i></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>De vânzare, moșule!</i>- <i>Și cât cei pe dânsa?</i>- <i>Cât crezi și dumneata că face!</i>- <i>Ia ad-o-ncoace la moșu , s-o drămăluiești!”</i> <p>(Ion Creangă, “Amintiri din copilărie”)</p>	<p>Citiți cu atenție textul de mai jos. Stabiliți cate personaje vorbesc. Transformați textul în dialog.</p> <p><i>Un lup văzu o capră care păștea deasupra unei peșteri prăpăstioase. Nefiind în stare să ajungă la ea, o sfătui să coboare, ca nu cumva să cadă, așa, din nebagare de seamă, spunându-i de asemenea că e mai bună pășunea jos, la el, fiindcă toată iarba tocmai a dat în flaore.</i></p> <p><i>Capra i-a zis că știe că nu o cheamă ca să pască, ci pentru că el duce lipsă de hrană.</i></p>
<p>Ai fost cu fratele tău la film. Ție ți-a plăcut filmul, lui nu i-a plăcut. Scrie un dialog de 4-6 replici în care să redai discuția pe care ai purtat-o cu fratele tău.</p>	<p>Ordonează replicile din dialogul de mai jos.</p> <p><i>« - Tată-moșule, zise fetița, de ce zboară păsările ?</i></p> <ul style="list-style-type: none">- <i>În țara cocorilor.</i>- <i>Păi, rațele nu au aripi ? De ce nu zboară ;</i>- <i>Fiindcă au aripi, răpsunse bătrânul, sorbind-o din ochi.</i>- <i>Tată-moșule, da cocorii un se duc când se duc?</i>- <i>Zboară, zise bătrânul, dar pe jos.”</i> <p>(B.St.Delavrancea, “Bunicul”)</p>

FIȘA DE LUCRU

Nume:.....

Data.....

Specii ale genului epic – schita

Subiectul I

Citește cu atenție:

„Bubico îmi ia bomboana; îl iau iar în brațe și mă dau lângă fereastră, ridicându-l în dreptul deschizăturii. Aerul răcoros, trecându-i pe la bot, face mare plăcere lui Bubico. Scoate limba și respiră din adânc.

- Să nu-l scapi pe fereastră!...pentru Dumn....

Dar n-apucă mamișica să rostească-ntreg sfântul nume al Creatorului, și Bubico dispăre ca un porumbel alb în neagra noapte, înapoi spre București, zburând la – Zambilica, probabil. Măntorc cu fața spre cocoana și, prezentându-mi mâinile goale, strig exasperat:

- Doamnă!

Un răcnet!...A-nnebunit cocoana!

Repede, doamnă, semnalul de alarmă!

O duc la semnal și-o învăț cum să-l tragă. Pierdută de durere, execută mișcarea cu o supremă energie. Trenul, stop! Pe loc, cletinătură colosală...Emoție generală-ntre pasageri.

- Cine? Cine a dat alarma?

- Dumneaei! Zic eu către personalul trenului, arătând pe cocoana leșinată.”

(I.L.Caragiale – *Bubico*)

Se cere:

A.1.Precizează titlul și autorul operei din care face parte fragmentul de mai sus.

.....

2.Indicați un sinonim pentru cuvântul *exasperat* =

3.Alcătuiește două enunțuri în care cuvântul *alb* să fie mai întâi adjectiv, iar apoi substantiv.

.....

4.Care sunt personajele participante la dialog?

.....

5.Explică, în 3 – 5 rânduri, titlul operei din care face parte fragmentul suport.

.....

B.Scrie o compunere, de 10 – 15 rânduri, în care să susții afirmația că textul citat aparține speciei

literare *schită*.

În compunerea ta, trebuie:

- să numești patru caracteristici ale schiței, identificate în textul dat;
- să utilizezi structura adecvată acestui tip de compunere;
- să ai un conținut adecvat tipului de text și cerinței formulate
- să te înscrii în limita de spațiu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Subiectul al II-lea – textul nonliterar

Citește cu atenție:

„Peisajul foarte variat din arealul Parcului Natural Balta Mică a Brăilei generează un potențial turistic apropiat de cel din Delta Dunării, astfel că, în prezent, în perimetrul parcului poate fi practicat ecoturismul, prin diferitele lui forme: nautic, ecvestru*(=adj. călare), cicloturism*(= cu bicicleta) și pedestru, toate sub supravegherea administrației parcului. Cea mai atrăgătoare este „vânătoarea de imagini”, în special a păsărilor (așa numitul „bird watch”), profitându-se de experiența unor foșoare de observație. Pe suprafața parcului au fost marcate 10 trasee turistice: patru pe apă și șase pe uscat. De asemenea pescuitul sportiv și de cherhana a fost inclus și el în rândul activităților ecoturistice.”

(Dănuț Călin, *O altfel de Deltă*, în revista *Terra Magazin*)

Se cere:

A.1. Formulează câte un enunț în care să numești următoarele elemente care privesc articolul citat:

-revista din care a fost selectat fragmentul

.....

-formele ecoturismului

.....

.....

-numele celei mai atrăgătoare forme de ecoturism

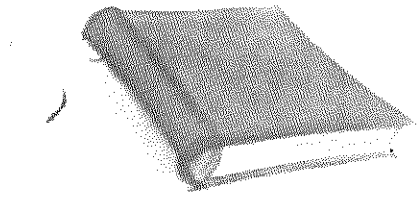
.....

.....

2. Selectează structurile care oferă informații legate de traseele turistice din Balta Mică a Brăilei.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Fișă de lucru

1. Citește cu atenție textul:

Cartea

Într-o zi, cartea de limba română i-a întrebat pe elevi:

-Vreți să cunoașteți povestea mea?

-Vrem, au răspuns elevii în cor.

Cartea și-a început povestea:

-La început am fost un **dosar** cu **foi** scrise de **autori**. După aceea am fost dusă într-o sală mare cu multe mașini. M-a primit un muncitor tânăr, care mi-a spus:

-Acum ești în cea mai mare **tipografie**. Aici vei fi scrisă cu **litere de tipar**.

Foile îți vor fi cusute și lipite într-o **copertă** frumos colorată.

-Și așa, dragi copii, am trecut prin multe săli ale tipografiei, până când am devenit o carte. Din tipografie am pornit sute de mii de exemplare în toată țara și am ajuns la voi.

Gândiți-vă câți oameni au muncit pentru mine și păstrați-mă curată!

2. Răspunde la întrebări:

- Ce a fost la început cartea?

.....
.....

- Unde a fost dusă ea?

.....
.....

- Ce s-a întâmplat cu cartea în tipografie?

.....
.....

- Ce fel de litere s-au folosit pentru scrierea titlului?

.....
.....

- Transcrie cuvintele care sunt scrise cu litere îngroșate.

.....
.....
3. Scrie un proverb potrivit textului.

.....
.....
4. Găsește alt titlu textului.

.....
5. Leagă expresiile de mai jos de înțelesul lor corespunzător:

a da *cărțile* pe față

a nu cunoaște scrisul și cititul

a nu ști boabă de *carte*

a spune adevărul

ca la *carte*

a se apuca serios de învățat

a se pune cu burta pe *carte*

exemplar,corect

6. Desparte în silabe cuvintele:

povestea..... muncitor.....

tipografie..... copertă.....

foi..... exemplare.....

7. Alcătuieste propoziții cu următoarele cuvinte: **carte, autor, litere** .

.....
.....
8. Desenează ce-ți imaginezi când citești textul.

Mulțumesc, DOAMNA CARTE,
Că de tine eu am parte!

Nume:.....

Data:.....

Subiectul I

Fișă de lucru Specii ale genului epic – povestirea

Citește cu atenție:

Era o fetișcană de optsprezece ani. Îi văzusem în apă trupul curat și frumos rotunjit. Sta aproape de mine, numai în cămașa și-n fusta roșie. Obrazul îi era copilăresc; dar nasul arcuit, cu nări largi, și ochii iuți mă tulburară deodată. Am simțit în mine ceva fierbinte: parc-aș fi înghițit o băutura tare.

Hasanache o ajungea cu brațul ridicat. Ea se feri în lături, mă ocoli în fugă și trecu iar spre baltă. La malul apei se opri și începu iar să mă privească.

Bătrânul își scoase luleaua, scuipă, și rânji negru. Toți dinții dinainte îi erau rușiți.

— Sărut mâna, beiule, nu băga în samă. E-o fată proastă, care n-a ieșit încă în lume.

Marga chicoti, la malul bălții, și păru-i negru și lins avea luciri de păun. Hasanache o amenința cu luleaua. Apoi iar se întoarse spre mine.

— Dumneata trebuie să fii boierul care-a poposit la han, cu vin din jos...

— Da, dar de unde știi?

— Mi-au spus lăutarii, care-s de-ai noștri. Am văzut obraz străin și-am înțeles că dumneata trebuie să fii acela. Dacă mi-i da de-o garafă de rachiu, îți pup mâinile și-ți zic bogdaproste măriei tale. Îți faci pomană c-un țigan bătrân și nevolnic!

(*Hanul Ancuței - Fântâna dintre plopi* de M. Sadoveanu)

Se cere:

1. Care sunt cele trei moduri de expunere învățate și care dintre ele se regăsește în primul fragment?

.....
.....
.....
.....

2. Numiți tipul de narațiune prezent în text și identificați câteva mărci ale naratorului:

.....
.....

3. Volumul de povestiri *Hanu Ancuței* se încadrează în specia povestirii în ramă. Argumentează acest lucru.

.....
.....
.....
.....

4. Găsește citatul care ne arată când se petrece întâmplarea lui Niculai Isac?

.....
.....
.....
.....

5. Găsește citate în care este descris hanul.

.....
7. Definiți povestirea:

.....
.....
.....
.....
.....

8. Alcătuiți o compunere în care să demonstrați ca *Fântâna dintre plopi* de Mihail Sadoveanu este povestire.

.....
.....
.....
.....
.....